

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Nasz Przyjaciół“ i „Rolnik“

„Drweca“ wychodzi 8 razy tygodniowo we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,35 zł z doręczeniem 1,50 zł miesięcznie. Kwartalnie wynosi 4,00 zł, z doręczeniem 4,50 zł. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 10 gr, na stronie 3-lamowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej. Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Druk i wydawnictwo „Drweca“ Sp. z o. p. w Nowe Miasto.

Adres telegr.: „Drweca“ Nowe Miasto-Pomorze.

Rok VII.

Nowe Miasto-Pomorze, Sobota, dnia 22 stycznia 1927.

Nr. 10

Konieczna sanacja moralna.

Korupcja powszechna jako kardynalne zło. — Czy wogóle możliwa jest walka w tym kierunku. — Ewentualne sposoby walki.

Na głowie włos staje, człowiek dostaje wprost mdłości, chciałby uciec w pustynię, by być z dala i nie słyszeć o tych niesłychanie demoralizujących korupcjach, łapownictwie czy oszustwach, o których ludziska tak wiele mówią, opowiadają, szepczą sobie na ucho, zżymają się, pomstają, wyrażają, a jednak nie robią, by zło to wykorzystać z naszego życia społecznego, mimowoli stają się spółnikami zła.

Ludzie głośno opowiadają o faktach lub i nie faktach w dobrej wierze o nadżyciach, trudnościach, które zmierzają do korupcji i łapownictwa. Ogólnie narzekają się, że dziś nic bez łapówki załatwić nie można. Chcesz mieć dostawę, daj czerstwą ale i poręczawiczną, chcesz asygnatę, daj napiwek, najmniejszą drobnotkę, zapłać. Inaczej dostawy nie dostaniesz mimo najkorzystniejszych ofert, inaczej asygnata gdzieś będzie zatrucona, inaczej są trudności, które narażają cię na stratę. Zasiadają się dostawcy, mający na kątach dostawy i składają podoferty, które odstępają za grube pieniądze tym, którzy nie mieli lub nie mieli dać poręczawicznego.

Nie pomoże pan referent ani pan dyrektor ani nawet sam pan Minister, skoro cała maszyna związana niać intrygi, skojarzona wspólnym mianownikiem zła, zdruzgotuje cię, za najłżejszą chęć oparcia się temu niemoralnemu biegowi. Wspólnymi siłami, wraz z całym aparatem fałszu, kłamstwa rozbiją cię, roznieją na pył. Kładź krzyż na twą głowę, o ile masz zamiar walczyć ze złem. Chciałbyś miał dowody, czarne na białym, nspewno udowodnią ci jak $2 \times 2 = 4$, żeś się mylił, że to blaga, że to złośliwość lub coś podobnego kierowało tobą i nietylko, że nic nie wskórasz, lecz przeciwnie możesz jeszcze odpaćować za two dobre chęci. Niestety nie piszę to na podstawie faktów, gdyż wówczas mimo wszystkiego, nie wahałbym się krzyknąć na gwałt o zbrodni społecznej. Również nie piszę to w odniesieniu do Chin, Ramonji czy Bolszewji. Raz jeszcze, niestety, ale piszę to, o czym mówią ludzie o naszym kraju, o naszym społeczeństwie.

Czy jednak naprawdę jest tak źle? nie wiem, nie sprawdziłem, a piszę to, co zażywałem. W koło siebie, w naszej mieścinie nie widzę tego, więc wprost wierzę się niechce, by to niesłychane łapownictwo dziś jeszcze kwitło.

Wtajemniczeni jednak twierdzą, że właśnie, od głowy ryba cuchnie, że w tym wypadku, ogon rybi jest zdrowy, a względnie już wyzdrowiał, bo mali ludzie nie mają tyle odwagi, lecz głowa jak cuchnęła tak cuchnie i nie widać poprawy.

Ubolewaliśmy nad ludźmi, których usuwano ze stanowisk. Ubolewaliśmy z ogólnoludzkich popędów, nad dola nieszczęśliwych asniętych, pozbawionych chleba.

Dziś jednak, gdy doszły nas takie biobowe wieści, gdy słyszymy ciągle o takich nadżyciach, to uważamy nasze ubolewania za niewczesne i bezpodstawne. Przeciwnie dziś przyklasnęlibyśmy z chęcią, gdyby co najmniej 10 łajdaków zawisło na stryczku, bo uważamy, że to dopiero odstraszyłoby resztę łajdaków od zła, bo uważamy, że może to byłby jedyny środek do naprawy moralnej społeczeństwa. Lecz, czy możliwa jest walka ze złem w tym stanie rzeczy, kiedy z góry wiesz, że udowodnią ci fałsz, kiedy masz przeciw sobie całą mafię szalbierzy?

Któż się odważy podnieść przyłbicę i stanąć do walki. Powiecie, władze? Ale władze są bezsilne mimo swych szczerych chęci bo nic nie zrobi jeden przeciw wszystkim. A zatem, co czynić?

Najlepiej zamknąć oczy na wszystko, być głuchym na głosy wołające, być nieczułym na głos samienia, dać się porwać fali i płynąć z nią do bagna i zgnilizny ogólnej. Bo rady niema, bo za prawdę będziesz pokutował, bo nie za prawdą, lecz za łajdactwem świadczymy będą wszyscy ci, którzy są łajdakami, a tych jest więcej.

Dziś wytrąca się wszelką broń z rąk ludzi, którzy pragną dobra, może nieopatrznie, może nieświadomie

Nie stracisz grosza na oszczędności! Wartość, którą nam dał, otrzymasz z procentem z powrotem!

Przyjmujemy oszczędności w złotych w złocie począwszy od 100— złotych w złocie i płacimy za złożone wkłady złote

za wypowiedzeniem kwartalnym 4¹/₂%

„ „ półrocznym 5⁰/₀

„ „ rocznym 6⁰/₀

Obywatelko! Obywatelu! Oszczędzaj i ucz oszczędzać dzieci twe, gdyż oszczędność jest fundamentem dobrobytu i szczęścia. Pieniądz złożony w instytucji naszej pomnaża się a z czasem wznosi się z drobnych sum wielkie kapitały. Pamiętaj, że każdy grosz oszczędzony dziś, może Cię w przyszłości poratować w ciężkiej potrzebie.

Nie marnuj pieniędzy niepotrzebnie, lecz złóż je na złote konto oszczędnościowe w

Kasie Oszczędności Pow. Lubawskiego w Nowe Miasto,

której biura mieszczą się w Starostwie lub w Oddziale Lubawie przy ul. Kupnera. Kasa Oszczędności posiada **nie w n o s ę** **p u b l i c z n ą**.

Gwarantuje za nią cały powiat lubawski majątkiem swoim i dochodami.

i nie w tym celu, jednak zmierza się do skrócenia głosu prasie, czynnikowi, który jedynie może (choć nie zawsze tak jest) i winien stać na straży ludu i porządku w kraju.

A cóż będzie, jeśli i prasa zamknie oczy i uszy na zło, kto wówczas podniesie głos przeciwko złu?

Bo dzisiaj odważnych już niema, niejedyn popatrzył się na prawdomówność, niejedyn odpokutował za swe dobre chęci, więc wszyscy milczą jednocześnie, wszyscy mówią przez plecami o tem, o czym nie wiedzą władze, ani kierownicy władz ani rząd ani sejm ani senat.

O ile jest to nieprawdą, że dzieją się takie rzeczy w nas w kraju, to należałoby naprawdę ukamieniować tych, którzy taką opinię wyrabiają własnemu narodowi. Bo jedynym sposobem walki ze złem, to stanowcze wystąpienie każdej jednostki, choćby w najmniejszym wypadku i nie zaopinie sprawy, lecz konsekwentne działanie do ostatnich swych sił.

Spółczeństwo musi się odrodzić, nie w partiach politycznych, wzajemnych napaściach, o bliskie linii kierunku w tę lub w ową stronę, lecz odrodzić się moralnie. Wielcy kierownicy stronnictw winni w ten kierunek uderzyć, a wiele znajdują stronników, którzyby z zapalem pomogli do utworzenia wielkiej, silnej grupy moralności, czy sanacji (zresztą o nazwę najmniejszą), któraby pomogła rządowi do wymięcia żelazną miotłą tego zła, które się zagnieżdżyło.

Jeśli to się nie stanie i społeczeństwo biernie patrzeć będzie, maledusnie chowając prawdę pod kark, to naprawdę nie warto żyć, nie warto porywać się jednostkom, lepiej uciec gdzieś w pustynię i tam żyć zdala, by nie słyszeć o tem, co się dzieje zło.

Uchwały Str. Chrz. Nar. o swym stosunku do Rządu i Obozu Wielkiej Polski.

Krytyczny stosunek do rządu. — Zapowiedź współpracy z Obozem Wielkiej Polski.

Warszawa, 17. 1. Po dwudniowych obradach Rady Naczelnej Stronnictwa Chrześcijańsko Narodowego powzięto wczoraj szereg rezolucyj, które podajemy w streszczeniu.

Rada stwierdza, że po przewrocie majowym Stronnictwo Chrześcijańsko-Narodowe oparło swą działalność na przekonaniu, że państwo polskie jest tak poważnie zagrożone, z wewnątrz i zewnątrz, że nie wolno pogłębiać rozbięcia walką, lecz przeciwnie, należy dopomóc do wejścia na spokojne tory prawa. Po przewrocie majowym rząd wziął w swoje ręce więcej władzy, niż którykolwiek rząd poprzedni i ma też większą wygodę w wykonywaniu tej władzy. Odpowiednio do tego wzrosła odpowiedzialność.

Najważniejszym objawem pomajowych rządów jest to, że dodatnie pojmowanie spraw państwowych i detychczasowe działania nie znajdują jednak współmiernych postępów z rezultatów, co się przejawia nawet w dziedzinie gospodarczej, w której nie zdołano podnieść wytwórczości.

Dalej rezolucja podkreśla brak twórczości w dziedzinie poprawy ustroju, stwierdza niebezpieczeństwo dalszego jeszcze pogorszenia ustrojowego przez wpro-

wadzenie niedorzecznego prawa wyborczego w samorządach.

W sprawach międzynarodowych rezolucja stwierdza, że wobec zakasów niemieckich, Polska stanęła oko w oko wobec zadania konieczności obrony nienaruszalności swego obszaru.

Wreszcie w ostatnim następie rezolucja wspomina o powstaniu Obozu Wielkiej Polski głośi:

„Stronnictwo Ch. N. w swoich uchwałach poprzednich wysunęło sprawę zespolenia społeczeństwa około nowej myśli politycznej, opartej na umiarkowanych zwiolach. Sprawa ta posunęła się pomyślnie naprzód. Powstanie „Obozu Wielkiej Polski“, który wnoszą wydatne zmiany w liczne zastępy społeczeństwa objęte dotychczas działalnością Z. L. N., rozszerzenie się stronnictwa „Prawicy Narodowej“ i twierzenie się grup „Organizacji zachowawczej pracy państwowej“ — uważać można za działania, wprowadzające ożywienie po stronie umiarkowanej.

Stronnictwo Ch. N. uważa za swój obowiązek zastrzeżenie współpracy z temi grupami w drodze rozważnego budowania podstaw przyszłego zespolenia“.

Aresztowanie spiskowców antypaństwowych.

Wilno, 19. 1. Centralny komitet „Hromady“ w Wilnie został in corpore osadzony w więzieniu na Łukiszkach. Aresztowania na prowincji dobiegają końca, przyczem ogólna ilość aresztowanych wynosi przeszło 300 ludzi, należących bądź to do „Partji Komunistycznej Zachodniej Białorusi“ bądź też do białoruskiej „Hromady“ bądź też do Niezależnej Partji Chłopskiej (grupa Wojewódzkiego i Ballina).

Wilno, 19. 1. Aresztowani posłowie Tszaszkiewicz i Rak-Michajlewski osadzeni w więzieniu na Łukiszkach próbowali oni demonstrować łamiąc znajdujące się w celi przedmioty i napadając na funkcjonariuszy więzienia. Aresztowani domagają się zwolnienia, opierając się na postanowieniach konstytucji (1)

Wykrycie organizacji komunistycznych w Toruniu.

Toruń. Władze wojskowe w Toruniu wykryły ostatnio nową organizację komunistyczną w 62 pułku piechoty, gdzie aresztowano trzech żołnierzy Białorusinów, pozostających w ścisłym kontakcie z aresztowanymi posłami białoruskiej „Hromady“. Przy aresztowanych znaleziono obszerną korespondencję, prowadzoną z posłami białoruskimi.

Toruń. W tych dniach władze wojskowe przetransportowały do więzienia w Grudziądzu do dyspozycji prokuratora wojskowego sądu okręgowego 12 tu żołnierzy, którzy na terenie tutejszego garnizonu założyli dwie jacejki komunistyczne. Na czele tych jacejek stali szeregowcy Litwiński i Balak. Jacejki współdziałały z komitetem komunistycznym białoruskim.

Ostatnie wiadomości.

Warszawa, 21. 1. Podpisana wczoraj nominacja posła Miedzińskiego na stanowisko ministra poczt i telegrafów, zdaniem „Głosu Prawdy“ wnoszą do gabinetu ducha legjonowego i doświadczonego w sprawach rządowych państwa. Pozostałe dzienniki przyjęły nominację pos. Miedzińskiego bez komentarzy.

W ministerstwie spraw wewn. rozważane są obecnie dalsze przesunięcia na stanowiskach starostów oraz naczelników wydziałów urzędów wojewódzkich. Decyzje w tej sprawie mają nastąpić w ciągu b. tygodnia.

Wczoraj Bressko-Breszkowski, poeta ukraiński, złożył w min. spraw wewn. odwołanie do rozporządzenia komisarza rządu. Odwołanie to zostanie bez odpowiedzi. Zgodnie bowiem z rozporządzeniem Prezydenta decyzje w tej sprawie władz drugiej instancji są ostateczne i nie podlegają rewizji min. spraw wewn. trzynastych.

Wczoraj odbyło się posiedzenie klubu sejmowego Wyzwolenia, na którym omawiano stosunek klubu do aresztowanych posłów „Hromady“. Klub uchwalił głosować na plenum sejmiku za wydaniem posłów w ręce władz rządowych.

Listonosz który pobiera pół miliona dolarów pensji, a jeszcze prosi o podwyżkę.

Listonosz, rozwołujący korespondencję na Alasce otrzymuje pensję około pół mil. dolarów rocznie.

Przed końcem roku jednak zażądał podwyżki.

Co za wiele, to nie zdrowo, pomyśli niejedyn. Listonosz na Alasce, dwa razy na miesiąc odbywa podróż po 680 kilometrów przez krainę strasznych wrocz i wiecznego śniegu.

Pędzi saniami, zaprzężonymi w psy. Koszty utrzymania psów ponosi sam z tej pensji.

Zresztą, kto zna tamtejsze stosunki, temu nie wyda się zbyt wygórowana taka pensja wraz z kosztami podróży, za którą prędzej czy później listonosz Alaski życiem zapłaci.

W wyniku ostatecznych rewizji w ręce policji wpadł ważny dokument, posiadany przez jednego z aresztowanych „Hromady“, zawierający plan rozmieszczenia składów amunicyjnych. Jednocześnie donoszą z prowincji, iż wykryto punkty sborne amunicji, któreby miały służyć na wszelki przypadek „Hromadzie“. Dużo takich składów znajduje się w wysuniętych na wschód powiatach.

Pos. Miedziński, wbrew informacjom prasowym nie zamierza ani występować z Wyzwolenia ani składać mandatu poselskiego. Mianowany ministrem poczt i telegrafów, wystosował do klubu Wyzwolenia pismo, w którym stwierdza, iż obejmuje stanowisko ściśle personalnie a nie jako przedstawiciel stronnictwa. Wystąpienie jego do rządu niczem nie wiąże Wyzwolenia, jego ustosunkowania się do rządu.

Wczoraj po południu marsz. Piłsudski odbył konferencję z wicepremierem Bartlem i min. sprawiedliwości Meyzutowiczem w sprawie aresztowania posłów białoruskich. O godz. 21-ej odbyła się w Belwederze pod przewodnictwem marsz. Piłsudskiego konferencja w sprawie marynarki wojennej przy udziale starosty morskiego gen. Zaruskiego i komandora Urugę, dowódcy floty wojennej.

„Przyjaciel Szkoły“.

Dwutygodnik Nauczycielstwa Polskiego. Poznań. Rok VI. Nr. 1 (5. I. 1927.) str. 1-60.

Ukazał się Numer pierwszy nowego — szóstego — roku wydawniczego „Przyjaciela Szkoły“. Wydano go jako „zestaw pamiątkowy“ po ukończeniu pierwszego pięcioletniego wydawnictwa, poświęcając go szkolnictwu miasta Poznania: powszechnego i wydziałowego.

Obszerny szkic historyczny p. t. „Szkoły powszechne dawniej a dziś“ napisał inspektor szkolny Poprawski. Oddzielny artykuł przedstawia rozwój szkół wydziałowych. Instruktor nauki robót ręcznych Sobolewski zobrazował obecny stan tejże nauki w szkołach poznańskich. Dodano 18 ilustracji i kilka stron danych statystycznych, m. in. narodowości sił nauczycielskich i dzieci szkolnych w latach 1914 i 1924.

Z dalszej treści wymieniamy: W. Borejko: O myśleniu funkcyjnym w szkole powszechnej. — A. Urbański: O utrwaleniu wyników nauki. — W. S. Laskowski: Nauczyciel szkoły powszechnej a praca naukowa.

Dział porad prawnych.

Panu B. K. z M. 1. 2000 mk. dziecińczych pieniędzy z marca 1919 r. przedstawiają wartość jako dług osobisty 1000 zł, a jako dług grantowy 187 zł 50 gr. Przejęcie długu osobistego winno być dokonane w myśl § 406 kr. t. j. zbywający winien zawiadomić wierzyciela, że nabywca dług przejął.

2. Co do drugiego pytania, to należy podać, w którym miesiącu i roku wprowadzono owe 3000 zł na hipotekę.

Panu B. B. z L. 3000 mk. dziecińczych pieniędzy z marca 1919 r. przedstawiają wartość 1500 zł.

Co do procenta to taki jaki był umówiony, należy się od 1500 zł.

Od Redakcji.

Panu J. K. z T. Gazetą poczytniejszą przez ziemianstwo mławskie i białostockie jest Dziennik Białostocki i G. zeta Urzędowa Wydziału pow. w Mławie.

Giełda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 19. 1.

Zyto	40.00-41.00
Przebiec	48.50-51.50
Jęczmień browarowy	32.00-37.00
Jęczmień na paszę	29.15-32.25
Owies	29.25-30.25
Mąka tyt 70 %	57.75-
Mąka pszenna 68 %	71.50-74.50
Opas żytnia	26.75-27.75
Opas pszenne	27.00

Giełda pieniężna.

Warszawa, 19. 1. 1927.

1 funt angielski	43.78	-	-
01 franc frank.	35.85	-	-
00 frank. belg.	125.50	-	-
110 frank. szwajc.	173.70	-	-
00 koron czeskie	26.72	-	-
00 lir włoskich	39.85	-	-
100 guld. holenderskich	36.80	-	-

Kurs dolara.

Warszawa, 21. 1. Dolar 8.98 Tendencja utrzymana.

Za 100 zł w Gdańsku 57.27-57.41.

za redakcją odpowiedzialny: W. Skawicki w Nowym Mieście.

W poniedziałek, dnia 17-go bm. zasnął w Rogu

właściciel Hotelu Polskiego

ś. p.
Leon Moszczyński

W Zmarłym tracimy gorliwego członka
Cześć Jego pamięci!

Nowemiasto, dnia 21. I. 1927 r.

Zarząd Tow. Restauratorów
i Oberżystów okręg Nowemiasto.

Dziś rano zmarł z powodu nieszczęśliwego wypadku mój najukochańszy mąż, nasz dobry ojciec, teść, dziadek, brat, szwagier i wuj

Casper Landshut

przeżywszy lat 70.

W ciężkim smutku pogrążona

Adela Landshut

z domu Cohn

i rodziną.

Berlin, dnia 19. I. 1927 r.
Kaiserdamm 13.

Separatory do mleka w różnych wielkościach i gatunkach, wszelkie maszyny rolnicze, artykuły budowlane, kafle Veltenskie (zagraniczne i krajowe) wszelkie przybory do pieców i kuchni kaflowych, piece i kuchenki żelazne, amunicje i art. myśliwskie, sprzęty domowe, emalje, porcelany i szkło we wielkim wyborze poleca po najniższych cenach

N. Ewertowski, Nowemiasto,

Telefon nr. 66.

Telefon nr. 66.

Licytacja.

W czwartek, dnia 27. bm. o godz. 1 po południu, sprzedawać będą na sołectwie w Zajaczkowie

trzcinę

z gminnego jeziora.

Laskowski, sołtyś.

Licytacja

trzciny na jeziorze w Jakóbkowie

odbędzie się w środę, dnia 26. bm. o godz. 12 w połud.

Służąca

umiejąca gotować może się zgłosić od 1. II. br.

Serożyńska,
Rynek.

Służąca

młodsza, uczciwa i chętna może się zgłosić od zaraz

Spizewski, LUBAWA,
rynek 26.

Poszukuje od 1. IV. b. r. pasterza

z zaciągami, który i dój obejmie.

Mówiński, Lekarty.

Prawie jak nowy

oparat fotograficzny

Ernemann 9x12 korzystnie na sprzedaż.

Gdzie? wskaże eksp. „Drwęcy“.

KARTY

do gry

poleca

Księgarnia „Drwęcy“

CENTRYFUGI „KRUPP“

stoją dziś na pierwszym miejscu!

Bo posiadają wszelkie zalety nowoczesne, najostrejze odtłuszczają, są zbudowane z najlepszego materiału, gusztalu i brązu i wszystkie tryby chodzą w oleju, dlatego w użytku są bardzo trwałe, na co daje się długoletnią gwarancję.

Poleca na dogodnych warunkach ze składu.

WŁ. CZAJKOWSKI, LUBAWA-POMORZE
SKŁAD ŻELAZA.

idealny proszek do prania

Rolnik-kawaler

lat 25 z wykształceniem posiada 10000 zł, szuka znajomości

gospodarnej panienki

w celu ożenku. Łaskawe zgłoszenia uprasza się pod „nr. 1927 ożenek“ do „Drwęcy“ Nowemiasto.

Formularze

poleca

Księgarnia „Drwęcy“ Lidzbark.

Drzewo opałowe

szczypty sosnowe suche po 9.00 zł wółki łupane po 7.00 zł za mtr. fr wagon za gotówkę wysyła

J. Bonin, Śliwice
Pomorze.

Prima górnośl. węgiel

i drzewo opałowe suche, sosnowe szczypty poleca po cenach przystępnych wagi nowo i detaliznie. Na życzenie dostawiam każdą ilość w dom!

Szudziński, Nowemiasto
ulica Łąkowska nr. 9.

Swój do swego!